

AANTEKENEN

ZuivelNL

De heer/mevrouw [...]

Vertegenwoordiger van de melkveehouders

De heer/mevrouw [...]

Den Haag, 3 mei 2021

Aantal bijlagen : -
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : ACM/UIT/[.....]
Contactpersoon : [...]
Onderwerp : ACM/21/049835 KoeMonitor

Geachte heer/mevrouw ,

In week 15 hebben wij met u en [...] in twee afzonderlijke gesprekken onze bevindingen besproken ten aanzien van mededingingsrechtelijke risico's die mogelijk aan de KoeMonitor zijn verbonden. De ACM heeft alle informatie die zij van u heeft ontvangen zorgvuldig bestudeerd. Wij zien geen zwaarwegende risico's die op dit moment een verdergaand onderzoek rechtvaardigen naar de KoeMonitor. Wel acht de ACM het wenselijk dat partijen met elkaar in gesprek gaan om in overleg te bezien of aanpassingen aan de KoeMonitor mogelijk zijn om tegemoet te komen aan de bezwaren van de melkveehouders. Ook kan de ACM in de toekomst alsnog een onderzoek starten naar de KoeMonitor mocht zij klachten ontvangen die een verdergaand onderzoek naar de KoeMonitor alsnog opportuun maken.

In het hiernavolgende beschrijven wij ter afsluiting kort de doorlopen procedure en onze voorlopige bevindingen en aanbeveling. Deze brief bevat een risicoanalyse gebaseerd op de door u aan ons gestuurde informatie en vormt geen besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Procedure

Op 28 november 2019 ontving de Autoriteit Consument & Markt namens ZuivelNL en NZO (hierna: ZuivelNL) een verzoek om een informele zienswijze op de mededingingsrechtelijke risico's van de KoeMonitor. Aangezien niet aan de voorwaarden voor het geven een dergelijke zienswijze was voldaan, heeft de ACM in dit geval geen informele zienswijze afgegeven. Wel heeft de ACM een aantal gesprekken gevoerd met ZuivelNL over mogelijke mededingingsrechtelijke risico's van de KoeMonitor. Op basis van de aan de ACM door ZuivelNL verstrekte informatie concludeerde de ACM dat er op het eerste gezicht geen grote risico's aan de KoeMonitor verbonden waren.

Eind augustus 2020 heeft een aantal melkveehouders aan de ACM te kennen gegeven bezwaren te hebben tegen de KoeMonitor. Deze mondeling toegelichte bezwaren vormden aanleiding voor de ACM om opnieuw, aan de hand van de door de melkveehouders toegestuurde informatie, een inschatting te

maken van de mededingingsrechtelijke risico's. De ACM heeft met het oog hierop zowel aan ZuivelNL als aan de melkveehouders een aanvullend informatieverzoek gestuurd.

Voorlopige bevindingen mededingingsrechtelijke risico's

De melkveehouders en ZuivelNL hebben de ACM voorzien van een groot aantal brieven en e-mails met informatie die op de KoeMonitor betrekking heeft. Na bestudering van deze informatie, is de ACM tot de slotsom gekomen dat er geen reden is haar eerdere voorlopig oordeel te herzien.

Artikel 6 van de Mededingingswet verbiedt afspraken tussen ondernemingen of onderling afgestemde feitelijke gedragingen die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging op de relevante markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst. Om te beoordelen of er sprake zou kunnen zijn van een overtreding van dit verbod, heeft de ACM beoordeeld of het aannemelijk is dat zuivelondernemingen onderling hebben afgestemd de KoeMonitor jegens hun toeleveranciers verplicht te stellen en, of het aannemelijk is dat dit tot een merkbaar effect op de mededinging heeft geleid. De ACM heeft hiervoor onvoldoende aanwijzingen gevonden waardoor nader mededingingsrechtelijk onderzoek niet gerechtvaardigd is.

Daarbij overweegt de ACM onder meer dat er in het aangeleverde feitenmateriaal geen aanwijzingen zijn gevonden dat ZuivelNL met zuivelondernemingen heeft afgestemd de KoeMonitor jegens hun toeleveranciers verplicht te stellen. Het aangeleverde feitenmateriaal bevat ook geen informatie die wijst op een dergelijke afspraak of afstemming tussen zuivelondernemingen onderling.

Daarnaast ziet de ACM op basis van de aangeleverde informatie geen groot risico dat de KoeMonitor tot een merkbare beperking van de mededinging tussen zuivelondernemingen of tussen melkveehouders leidt. Een dergelijke beperking van de mededinging zou zich kunnen voordoen wanneer er afspraken worden gemaakt over belangrijke concurrentieparameters (bijvoorbeeld de prijs van melk) waardoor melkveehouders en zuivelverwerkers daar niet meer op concurreren. Daarnaast kan de mededinging ook merkbaar beperkt worden wanneer de (financiële) lasten voor de melkveehouders disproportioneel hoog worden door de invoering van de KoeMonitor. De ACM acht dit niet aannemelijk als gevolg van de invoering van de KoeMonitor.

Overige bezwaren

De ACM heeft naast mededingingsrechtelijke relevante informatie van de melkveehouders ook informatie ontvangen die zich buiten het domein van het toezicht van de ACM bevindt. Dit geldt bijvoorbeeld voor:

- De wijze waarop binnen coöperaties de beslissing is genomen om de KoeMonitor te hanteren en de mate waarin (individuele) melkveehouders daarbij betrokken zijn. Dit hangt sterk samen met het door individuele melkveehouders ervaren gebrek aan keuzevrijheid;
- De mate waarin de KoeMonitor voldoet als systeem om *compliance* aan regelgeving te borgen;
- Uitingen van de toezichthouder (COKZ) en wetgever (het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) voor deze sector over (alternatieven voor) de KoeMonitor, de Stichting Geborgde Dierenarts en de Nederlandse Melkveehouders Vakbond.
- Onnauwkeurigheden en intransparanties in de KoeMonitor die in individuele gevallen gevolgen kunnen hebben voor melkveehouders;
- De wijze waarop met de verzamelde data wordt omgegaan.

Alhoewel de ACM op basis van deze bezwaren geen aanknopingspunt ziet om te handhaven op de KoeMonitor, onderstreept dit wel de lastige situatie waarin veel melkveehouders zich bevinden.

Melkveehouders worden voor hun gevoel doorlopend geconfronteerd met nieuwe eisen en verwachtingen en dat heeft gevolgen voor hun bedrijfsvoering en kosten. De ACM probeert bij te dragen aan het in kaart

---

brengen van de problemen in de sector, onder andere door middel van de Agro-Nutri monitor. Ook kan de ACM mogelijk een rol spelen in de sector door meer samenwerking mogelijk te maken via onder meer de Leidraad Duurzaamheidsafspraken en door vanaf november dit jaar toezicht te gaan houden op het verbod op oneerlijke handelspraktijken.

Tot slot

Ten aanzien van de KoeMonitor roept de ACM de betrokken partijen op het gesprek met elkaar aan te gaan om tot een voor allen aanvaardbare invulling te komen. Uit de gevoerde gesprekken begrijpt de ACM dat partijen dit op basis van wederzijds vertrouwen en met begrip en respect voor elkaars positie zullen doen.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

drs. C. Wolfsen
Teammanager Directie Mededinging